

AGERIKO BILKURA

Viana, 2007-IX-21

Irailaren 21ean, Vianan, Kultura Etxean, ageriko bilkura egin du Akademiak, arratsaldeko 18:30etan, *Nafarroa Oinez* dela eta.

Bildu dira:

- Andres Urrutia, euskaltzainburua; Jose Luis Lizundia, diruzaina; Andres Iñigo, *Jagon* sailburua eta Sagrario Aleman, Patxi Salaberri, Ana Toledo eta Patxi Zabaleta euskaltzain osoak.
- Euskaltzain urgazleak: Jose Agustin Arrieta, Mikel Bujanda, Paula Casares, Manuel Ruiz Urrestarazu, Pello Telleria, eta Juan Jose Zearreta. Ezin etorria adierazi dute Jose Ramon Etxebarriak eta Jon Aurre euskaltzain urgazleek.
- Gema Insausti eta Amaia Okariz Euskaltzaindiko langileak.
- Patxi Juaristi, Santiago Larrazabal eta Erramun Osa batzordekideak.

Ekitaldiari hasiera Gregorio Galilea Vianako alkateak eman dio, eta ondoren Ventura Gonzalez Vianako *Erentzun* Ikastolako lehendakariak eta Aritz Lizarraga Ikastolako zuzendariak hitz egin dute.

Recuperación del Euskera en Navarra liburuaren aurkezpena,

ondoren, ekitaldiaren muina izan den *Recuperación del Euskera en Navarra* liburuaren aurkezpena egin da. Lehen hitzak Andres Iñigo, *Jagon* sailburu eta Nafarroako ordezkariak esan ditu, argitalpenaren nondik-norakoa azalduz eta *Jagon* bildumako 4. liburukiaren egilea den Miquel Gros i Lladós jauna aurkeztuz. Miquel Gros i Lladós katalana da eta gaztaroan Iruñean bizi izan zen hamar urtez. Abokatua da lanbidez, baina benetako bokazioa soziolinguistika du. Hizkuntza gutxituak ditu kezka nagusi eta urteak dira Nafarroako euskararen egoera ikasten hasi zela, ikuspuntu diakroniko zein soziologikotik abiatuta.

Andres Iñigok adierazi duenez, euskarak Nafarroan azkeneko hogeitau urteotan, irakaskuntzaren bitartez batik bat, izan duen bilakaeraren erakusleihoa da liburu hau eta bertan ikus daitezke emandako urratsak, oro har, handiak izan direla, euskararen lege murriztailetik espero zitekeen baino anitzez hobeak. Biziki interesgarria da –gaineratu du euskaltzainak– egileak 2001eko erroldako datuekin egin duen 25 urtetik beherakoen azpi-sailkapena, eta interesgarriagoa oraindik egiaztatu ahal izatea zein den leku bakoitzean 15 urtetik beherakoen artean euskara dakitenen ehuneko kopurua.

Ondoren, Miquel Gros i Lladósek aurkezpen zabala egin du *Recuperación del Euskera en Navarra* izeneko liburuaz. Argitalpen hori Euskaltzaindiaren *Jagon* bildumaren 4. liburukia da.

Miquel Grosek azaldu bezala, liburuak xede bi ditu: batetik, Nafarroako Foru Erkidego osoan euskararen erretratu egitea eta, bestetik, euskal hizkuntzaren etorkizunari buruz hausnartzea.

Liburuan, nafarrek udal erroldetan (1986tik 2001era) euskararen ezagueraz ematen dituzten erantzunak aztertzen dira. Metodologia zehatza da: errolda horiek udalez udal eta banan-banan aztertu ditu Grosek; horrela, Nafarroako biztanle guztien datuak –ehuneko ehunenak– jaso eta aztertu ditu. Emaitzak eskualdeka, azpi-eskualdeka eta udalez udal aurkeztu ditu, bai eta Nafarroa osokoak ere.

Gros i Lladós-en aburuz, fenomeno harrigarria gertatu da tarte horretan. Euskarak 50.000 hiztun baino gutxiago zituelarik, bazirudien desagertzeko arriskuan zegoela, gehienez ere belaunaldi batez iraungo zuela. 1986tik 2001era 2 puntu gora egin du ezagutzak, ehuneko 10etik 12ra. 15 urtetik beherakoen artean, gainera, ehuneko 21era iritsi da; euskara ohiko komunikazio-tresna zen eremuetan indartu da eta ahulago zegoen eskualdeetan ere hobekuntza antzeman da.

Oro har, *Recuperación del euskera en Navarra* liburuak euskararen egoera berri eta itxaropentsu baten aitzinean gaudela baieztatzen du. Liburuarekin, Nafarroan euskararen alde lan egin eta egiten duten guztiak omendu nahi ditu Grosek. Bestalde, Nafarroako euskararen etorkizunari buruzko zentzuzko eztabaida proposatu nahi du egileak.

Liburuaren aurkezpena amaitu denean, Vianako *Erentzun* Ikastolako haurrek *Giltza daukagu* kanta abestu dute, 2007ko *Nafarroa Oinez*-ena.

Ekitaldiari amaiera eman dio Andres Urrutia euskaltzainburuak. Batetik, eskerrak eman dizkie Vianako Udalarari, Vianako *Erentzun* Ikastolari eta Miquel Gros i Lladós liburuaren egileari. Bestetik, Euskaltzaindia Nafarroakoa ere badela gogorarazi eta hizkuntzaren sustapenean orain arte bezala lanean jardungo duela.

Ekitaldia gaueko 20:00etan bukatu da.

Andres Urrutia,
euskaltzainburua

Xabier Kintana,
idazkaria